

Привіт, цей посібник допоможе вам порозумітися з поляками.
Сподіваємося, що він вам пригодиться.
телефон: 604 249 284
електронна пошта: kontakt@questfe.pl
www.questfe.pl

завантажити на телефон

3 польською у світ
[з п'олскім в швьят]
„ Z polskim w świat ”

Важлива інформація: до більшості слів польською мовою дописана інформація «як треба вимовляти», тобто фонетика у спрощеній, простій для використання формі. В усіх словах, де показано вимову (крім односкладових), позначено, де потрібно ставити наголос. Апостроф всередині транскрипції показує, що у наступному складі потрібно поставити наголос. Приємна інформація: в польській мові практично завжди наголос є незмінним і падає на другий від кінця складу.

Стільки вистачить (для початку)
Чи говориш польською? Czy mówisz po polsku? [Чи м'увіш по п'ольську?]

Привіт! Cześć! [Чешьч!]
Добрый день! Dzień dobry! [Джень д'обри!]
Як справи? Jak się masz? [Як ше маш?]
Добре. Dobrze. [Д'обже]
Дякую. Dziękuję. [Дженьк'ує]
Будь ласка, прошу. Proszę. [Пр'оше]
Не розумію. Nie rozumiem. [Не роз'умем]
Я не говорю польською. Nie mówię po polsku. [Не м'уве по польську]
Я трохи говорю польською. Mówię po polsku tylko trochę.
 [М'уве по п'ольську т'илько тр'охе]
Так. Tak. [Так] *Ні. Nie.* [Не]
До побачення! Do widzenia! [До відз'еня!]

1. ХТО ЦЕ ГОВОРІТЬ І ДО КОГО КТО ТО МОВІ І DO KOGO

Особи	Особа	Особа в інших відмінках	зворотні
я	ja [я]	мені	mi, mnie [мі, мнє]
ти	ty [ти]	тобі	ci, tobie [чі, т'обє]
він	on [он]	його	jego
		йому	mu, jemu ['e'о, ми, 'e'му]
вона	ona ['она]	нею	ją, jej [йом, йей]
		їй	
Ви (однина)	Pan, Pani [пан, п'ані]	вас	Pana, Panią Panu, Pani
		вам	[п'ана, п'аньом, п'ану, п'ані]
ми	my [ми]	нас, нам	nas, nam [нас, нам]
ви (множина)	wy [ви]	вас, вам	was, wam [вас, вам]
Вони (чоловіки або хоча б один чоловік у групі осіб)	oni ['оні]	їх, їм	ich, im [ix, ім]
Вони (жінки, тварини, предмети)	one ['оне]	їх, їм	je, im [йе, ім]
себе	sobie, się [с'обє, шьє]		

Примітка. В польській мові займенники в називному відмінку звичайно не вимовляються. Виняток становлять слова rap/rani/raństwo, які часто використовують як займенники, напр.:

Чи ви виходите на наступній зупинці? **Czy Pan/ Pani wysiada na następnym przystanku?**
 [чи пан/ п'ані виш'яда на наст'емпним пшист'анку?]

ЧИЙ? ЧИЯ? ЧИЄ? **CZYJ? CZYJA? CZYJE?** [Чий? Ч'ия? Ч'ие?]

ЗАЙМЕННИК ОДИНИНА

мій/моя **mój/moja** [муй/ моя]
 твій/твоя **twój/twoja** [твуй/ тв'оя]
 його/її **jego/jej/Pana/Pani** [й'e'го/ йей/ п'ана/ п'ані]

ЗАЙМЕННИК МНОЖИНА

наш/наша **nasz/nasza** [наш/ н'аша]
 ваш/ваша **wasz/wasza/Państwa** [ваш/ в'аша/ п'аньства]
 їх **ich/Państwa** [ix/п'аньства]

2. 14 основних дієслів і один прикметник, завдяки яким ми швидко порозуміємося

бути	być [бичь]	давати	dawać [д'авачь]	шукати	szukać [ш'укачь]
мати	mieć [мєчь]	потребувати	potrzebować [потшеб'овачь]	бачити	widzieć [в'іджєчь]
хотіти	chcieć [хчєчь]	мусити	musieć [м'ушєчь]	(я) повинен	powiniennem [повін'єнем]
йти	iść [іщчь]	говорити	mówić [м'увічь]	могти	móc [муць]
брати	brać [брачь]	знати	wiedzieć [в'єджєчь]	робити	robić [р'обічь]

3. Раз-два-три, починаємо говорити

УВАГА: Всі речення, зазначені червоною зірочкою (*), є з точки зору граматики або стилістики неправильними, водночас вони свідомо пропонуються як комунікативно успішні за методикою SPRINT

МИНУЛИЙ ЧАС

ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС

МАЙБУТНІЙ ЧАС

Говорите – в такому ж порядку, як українською – спочатку назва особи + назва дії + слово, що вказує на минуле, сьогодення чи майбутнє (а потім продовження речення)

МИНУЛИЙ ЧАС	ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС	МАЙБУТНІЙ ЧАС
-------------	----------------	---------------

Слова, які треба вжити після дієслова (яке стоїть у неозначеній формі), щоб показати, говоримо про минулий час, теперішній чи майбутній

<p>В минулому w przeszłości (або) вчора wczoraj</p> <p>W przeszłości [в пшешл'ощчі] (або) wczoraj [вч'орай]</p> <p><i>*Я їсти в минулому (або) вчора</i> Ja jeść [я єшч] w przeszłości (lub) wczoraj [вч'орай]</p>	<p>Зараз teraz (або) сьогодні dzisiaj</p> <p>Teraz [т'єраз] (або) dzisiaj [дж'ішяй]</p> <p><i>*Я їсти</i> Ja jeść [я єшч]</p>	<p>В майбутньому w przyszłości (або) завтра jutro [‘ютро]</p> <p>W przyszłości [в пшешл'ощчі] (або) jutro [‘ютро]</p> <p><i>*Я їсти в майбутньому (або) завтра</i> Ja jeść w przyszłości (lub) jutro [я єшч в пшишл'ощчі/‘ютро]</p>
<p>Наприклад: хочу сказати: <i>*Я їсти в минулому сніданок в цьому готелі.</i> *Ja jeść w przeszłości śniadanie w ten hotel [я єшч в пшешл'ощчі шньяд'анє в тен х'отель]</p>	<p>Наприклад: хочу сказати: <i>*Я їсти зараз сніданок в цьому готелі</i> *Ja jeść teraz śniadanie w ten hotel. [я єшч т'єраз шньяд'анє в тен х'отель]</p>	<p>Наприклад: хочу сказати: <i>*Я їсти в майбутньому сніданок в цьому готелі</i> *Ja jeść w przyszłości śniadanie w ten hotel [я єшч в пшишл'ощчі шньяд'анє в тен х'отель]</p>

При запереченні додайте тільки слово **nie** [нє] перед дієсловом

<p><i>*Він не їсти в минулому / вчора</i> On nie jeść w przeszłości/ wczoraj [он нє єшч в пшешл'ощчі/ вч'орай]</p>	<p><i>*Він не їсти зараз /сьогодні</i> On nie jeść teraz/ dzisiaj [он нє єшч т'єраз/ дж'ішяй]</p>	<p><i>*Він не їсти в майбутньому/завтра</i> On nie jeść w przyszłości/ jutro [он нє єшч в пшишл'ощчі/ ‘ютро]</p>
---	--	---

Щоб задати питання, треба, як в українській мові, піднести інтонацію в кінці речення.

<p><i>*Ти їсти в минулому /вчора?</i> Ty jeść w przeszłości/ wczoraj? [Ти єшч в пшешл'ощчі/ вч'орай?]</p>	<p><i>*Ти їсти?</i> Ty jeść? [Ти єшч?]</p>	<p><i>*Ти їсти в майбутньому/завтра?</i> Ty jeść w przyszłości/ jutro? [Ти єшч в пшишл'ощчі/ ‘ютро?]</p>
--	---	---

4. Описуємо взаємне розташування об'єктів у часі та просторі

біля obok [‘обок]	напроти naprzeciw [напш'єчів]
в w [в]	
для dla [для]	перед przed [пшєд]
до do [до]	
з (кимось) z (kimś) [з (кімшъ)]	під pod [под]
з (місця) z (miejsca) [з (м'єйсца)]	після po [по]
між między [м'єндзи]	про o (czymś) [щось] [о (чимшъ)]
на na [на]	
навколо dookoła [доок'ола]	
над nad [над]	

5. ПИТАЄМО ПРО ПОДРОБИЦІ

що	Co [цо]	хто	kto [кто]	як	jak [як]
який	jaki [‘які]	де	gdzie [г'джє]	наскільки багато	jak dużo [як д'ужо]
котрий/ котра/ котре	który/ a/e [кт'ури/ а/є]	коли	Kiedy [к'єди]	наскільки далеко	jak daleko [як дал'єко]
котрі	które/ którzy [кт'урє/ кт'ужи]	чому	dla czego [длач'єго]	як довго	jak długo [як дл'уго]

6. ПАХУЄМО

- 0 **zero** [з'єро] • 1 **jeden** [‘єден] • 2 **dwa** [два] • 3 **trzy** [тши]
 • 4 **cztery** [чт'єри] • 5 **pięć** [пєньчъ] • 6 **sześć** [шєшчъ]
 • 7 **siedem** [ш'єдем] • 8 **osiem** [‘ошєм] • 9 **dziesięć** [дж'єшєньчъ] • 10 **dziesięć** [дж'єшєньчъ] • 11 **jedenaste** [єден'ашчє] • 12 **dwanaście** [дван'ашчє] • 13 **trzynaście** [тшин'ашчє] • 14 **czternaście** [чтерн'ашчє]
 • 15 **piętnaście** [пєтн'ашчє] • 16 **szesnaście** [шєсн'ашчє]
 • 17 **siedemnaście** [ш'єдемн'ашчє] • 18 **osiemnaście** [ошємн'ашчє] • 19 **dziewiętnaście** [дж'євієнтн'ашчє]
 • 20 **dwadzieścia** [двадж'єшчя] • 21 **dwadzieścia jeden** [двадж'єшчя 'єден] • 22 **dwadzieścia dwa** [двадж'єшчя два] • 23 **dwadzieścia trzy** [двадж'єшчя тши]
 • 30 **trzydzieści** [тшидж'єшчї] • 40 **czterdzieści** [чтердж'єшчї] • 48 **czterdzieści osiem** [чтердж'єшчї 'ошєм] 50 **pięćdziesiąt** [пєньдж'єшієнт]
 • 60 **sześćdziesiąt** [шєшчъдж'єшієнт]
 • 70 **siedemdziesiąt** [ш'єдемдж'єшієнт] • 80 **osiemdziesiąt** [ошємдж'єшієнт] • 90 **dziewięćdziesiąt** [дж'євєньчъдж'єшієнт] • 100 **sto** [сто] • 500 **pięćset** [п'єньчъсет] • 659 **sześćsetpięćdziesiątdziewięć** [ш'єшчъсет пєньдж'єшієнт дж'євєньчъ]
 • 1000 **tyśiąc** [т'ишієнц] • 1000000 **milion** [м'ільйєн]

7. МНОЖИНА

У множині слова чоловічого роду можуть мати закінчення –у [и], –є [є] або –owie [овє], слова жіночого роду – закінчення -у [и], -і [ї] або –є [є]. В польській мові іменники (а також прикметники, числівники, займенники, дієслова) мають різні закінчення у множині залежно від того, чи позначаються групи чоловіків (або в групі є хоча б один чоловік) – т.зв. чоловічо-особовий рід, чи йдеться про всіх інших – т.зв. нечоловічо-особовий рід

I. pojedyncza	I. mnoga
R. męski	
-o brat [брат] <i>brat</i>	bracia [бр'ачя] <i>bratni</i>
-a pianista [п'ян'іста] <i>pianist</i>	pianiści [п'ян'ішчі] <i>pianistni</i>
R. żeński	
-a -e dziewczynka [дж'євч'інка] <i>dziewczynka</i>	dziewczynki [дж'євч'інкі] <i>dziewczatka</i>
-e noc [ноц] <i>nić</i>	noce [н'оце] <i>noći</i>

8. Цей, ця, ці. Вказуємо на когось або на щось

цей хлопець **ten chłopiec** [тен хл'опєц]
ці хлопці **ci chłopcy** [чі хл'опци]
ця дівчина **ta dziewczyna** [та дж'євч'ина]
ці дівчата **te dziewczyny** [те дж'євч'ини]

9. Я Є, ТИ Є - МИ Є! ВІДМІНЮЄМО ДІЄСЛОВО, ЯКЕ ЧАСТО ВЖИВАЄТЬСЯ І Є ДОПОМІЖНИМ – ВУЇ [бичь].

Якщо в українській мові дієслово бути в теперішньому часі переважно не вживається, в польській мові його відповідник обов'язковий. Пам'ятаємо, що в польській мові особові займенники у називному відмінку звичайно не вживаються.

	Минулий час	Теперішній час	Майбутній час	
повідомляємо	Я був Я була Ти був Ти була Він був Вона була Ви були	(Ja) byłem [(я) б'илем] (Ja) byłam [(я) б'илам] (Ty) byłeś [(ти) б'илешь] (Ty) byłaś [(ти) б'илешь] (On) był [(он) бил] (Ona) była [(она) б'ила] Pan/ Pani był/ była [пан/ п'ані бил/ б'ила]	Я є (Ja) jestem [(я) 'єстем] Ти є (Ty) jesteś [(ти) 'єстешь] Він є (On) jest [(он) єст] Вона є (Ona) jest [(она) єст] Ви є Pan / Pani jest [пан/ п'ані єст] Ми є (My) jesteśmy [(ми) єст'єшьми] Ви є (Wy) jesteście [(ви) єст'єшьчє] Вони, ви (множина) є Oni/ One/ Państwo są [оні/ оне/ п'аньство сон]	Я буду (Ja) będę [(я) б'енде] Ти будеш (Ty) będziesz [(ти) б'енджешь] Він буде (On) będzie [(он) б'енджє] Вона буде (Ona) będzie [(она) б'енджє] Ви будете Pan / Pani będzie [(пан/ п'ані бенджє) Ми будемо (My) będziemy [(ми) бендж'єми] Ви будете (Wy) będziecie [(ви) бендж'єчє] Вони (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) будуть Oni będą [оні б'ендон] Вони (всі інші) будуть One będą [оне б'ендон] Ви (множина) будете Państwo będą [п'аньство б'ендон]
	Ми були (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) Ми були (всі інші) ви були (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) ви були (всі інші) Вони (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) були Вони (всі інші) були ви (множина)	(My) byliśmy (My) byłyśmy [(ми) бил'ішьми] (Wy) byliście (Wy) byłyście [(ви) бил'ішьчє] (Oni) byli (One) byli Państwo byli [('оні) б'или ('оне) б'или п'аньство б'или]	Я не є (Ja) nie jestem [(я) не 'єстем]	Я не буду (ja) nie będę [(я) не б'енде]
заперечуємо*	Я не був Я не була			
питаємо**	(Чи) ви (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) були щасливими? (Czy) byliście szczęśliwi? [(чи) бил'ішьчє щєнщл'іві?] (Чи) ви (всі інші) були щасливими? (Czy) byłyście szczęśliwe? [(чи) бил'ішьчє щєнщл'іве?]	(Чи) ви щасливі? (Czy) jesteście szczęśliwi? [(чи) єст'єшьчє щєнщл'іві?]	Ви будете щасливі? Będziecie szczęśliwi? [бендж'єчє щєнщл'іві?]	

* Заперечну конструкцію створюємо, додаючи слово nie [не] перед дієсловом.

** Щоб задати питання, треба, як в українській мові, піднести інтонацію в кінці речення.

10. Я МАЮ, ТИ МАЄШ - МАЄМО? ВІДМІНЮЄМО ДІЄСЛОВО, ЯКЕ ЧАСТО ВЖИВАЄТЬСЯ І Є ДОПОМІЖНИМ – МІЄЇ.

Пам'ятаємо, що в польській мові особові займенники у називному відмінку звичайно не вживаються.

	Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
повідомляємо	Я мав /мала Ja miałem/ miałam [я м'ялем/ м'ялам] Ти мав/мала Ty miałeś/ miałaś [ти м'ялешь/ м'ялашь] Він мав On miał [он м'ял] Вона мала Ona miała [она м'яла] Ви (однина) мали Pan miał/ Pani miała [пан м'ял/ п'ані м'яла] Ми (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) мали My mieliśmy [ми мел'ішьми] ми (всі інші) мали My miałyśmy [ми мял'ішьми] Ви (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) мали Wy mieliście [ви мел'ішьчє] ви (всі інші) мали Wy miałyście [ви мял'ішьчє] вони мали (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) Oni mieli [оні м'єлі] вони (всі інші) мали One miały [оне м'ялі] ви мали Państwo mieli [п'аньство м'єлі] Я не мав	Я маю Ja mam [я мам] Ти маєш Ty masz [ти маш] Він має On ma [он ма] Вона має Ona ma [она ма] Ви (однина) маєте Pan/ Pani ma [пан/ п'ані ма] Ми маємо My mamy [ми м'ами] Ви (множина) маєте Wy macie [ви м'ачє] Вони мають Oni mają [оні майон] Ви (множина) маєте Państwo mają [п'аньство м'айон] Я не маю Ja nie mam [я не мам] Чи ти маєш машину? Masz samochód? [маш сам'охуд?] Так Tak [так] Ні Nie [не]	Я буду мати Ja będę miał/ miała [я б'енде мял/м'яла] Ти будеш мати Ty będziesz miał/ miała [ти б'енджеш ял/м'яла] Він буде мати On będzie miał [он б'енджє мял] Вона буде мати Ona będzie miała [она б'енджє м'яла] Ви (однина) будете мати Pani będzie miała/ Pan będzie miał [пані б'енджє м'яла/ пан б'енджє мял] Ми будемо мати My będziemy mieli/ My będziemy miały [ми бендж'єми м'єлі] Ви (чоловіки або в групі хоча б один чоловік) будете мати Wy będziecie mieli/ Państwo będą mieli [и бендж'єчє м'єлі/ п'аньство б'ендом м'єлі] Ви (всі інші) будете мати
	Я не маю		

	Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
заперечуємо*	Ja nie miałem [я не м'ялем] <i>Я не мала</i> Ja nie miałam [я не м'ялам] <i>Чи ти мав (мала) машину?</i>		Wy będziecie mieli [ви бендж'єче м'яли] <i>Вони будуть мати</i> Oni będą mieli [оні б'ендом м'єлі] <i>Я (чоловік) не буду мати</i> Ja nie będę miał [я не б'енде мял] <i>Я (жінка) не буду мати</i> Ja nie będę miała [я не б'енде м'яла] <i>Чи ти будеш мати машину?</i>
питаємо**	Miałeś (miałaś) samochód? [м'ялєшь (м'ялашь) сам'охуд?]		Będziesz miał (miała) samochód? [б'енджєшь мял (м'яла) сам'охуд?]
	* Заперечну конструкцію створюємо, додаючи слово nie [не] перед дієсловом. ** Щоб задати питання, треба, як в українській мові, піднести інтонацію в кінці речення.		

11. Що ти готував? Що готуєш? Що будеш готувати? Будемо відмінювати дієслова.

Більшість польських дієслів належить до однієї з 4-ох дієвідмін, винятки трапляються рідко. Дієслово **gotować** [гот'овачь] належить до 1-ої дієвідміни, **widzieć** [в'іджєчь] - до 2-ої дієвідміни, **czytać** [ч'итачь] - до 3-ої дієвідміни, **umieć** [умєчь]- до 4-ої дієвідміни. Зверніть увагу, як різняться між собою закінчення цих дієслів передусім в 1-ій і 2-ій особі теперішнього часу. Якщо Ви хочете більше про це знати, зверніться до нашого Самовчителя Екстра, в якому дієвідміни описані детальніше.

Будемо відмінювати дієслова **gotować** (готувати), **widzieć** (бачити), **czytać** (читати) **umieć** (вміти) в минулому, теперішньому та майбутньому часі. Зверніть увагу, що в польській мові, як і в українській, у майбутньому часі дієслова можуть міняти вид з недоконаного на доконаний.

	Минулий час	Теперішній час	Майбутній час
ПОВІДОМЛЯЄМО	<i>Я готував/бачив/читав/вмів</i> Ja gotowałem/ widziałem/ czytałem/ umiałem [я готів'алєм/ відж'ялєм/ чит'алєм/ ум'ялєм] <i>Я готувала/бачила/читала/вміла</i> Ja gotowałam/ widziałam/ czytałam/ umiałam [я готів'алам/ відж'ялам/ чит'алам/ ум'ялам] <i>Ти готував/бачив/читав/вмів</i> Ty gotowałeś/ widziałeś/ czytałeś/ umiałeś [ти готів'алєшь/ відж'ялєшь/ чит'алєшь/ ум'ялєшь] <i>Я готував/бачив/читав/вмів</i> Ja gotowałem/ widziałem/ czytałem/ umiałem [я готів'алєм/ відж'ялєм/ чит'алєм/ ум'ялєм] <i>Я готувала/бачила/читала/вміла</i> Ja gotowałam/ widziałam/ czytałam/ umiałam [я готів'алам/ відж'ялам/ чит'алам/ ум'ялам] <i>Ти готував/бачив/читав/вмів</i> Ty gotowałeś/ widziałeś/ czytałeś/ umiałeś [ти готів'алєшь/ відж'ялєшь/ чит'алєшь/ ум'ялєшь] <i>Ти готувала/бачила/ читала/ вміла</i> Ty gotowałaś/ widziałaś/ czytałaś/ umiałaś [ти готів'алашь/ відж'ялашь/ чит'алашь/ ум'ялашь] <i>Він готував/бачив/читав/вмів</i> On gotował/ widział/ czytał/ umiał [он гот'овал/ в'іджял/ ч'итал/ 'умял] <i>Вона готувала/бачила/читала/вміла</i> Ona gotowała/ widziała/ czytała/ umiała [она готів'ала/ відж'яла/ чит'ала/ ум'яла] <i>Ми (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік) готували/бачили/читали/вміли</i> My gotowaliśmy/ widzieliśmy/ czytaliśmy/ umieliśmy [Ми готівал'ішьми/ віджєл'ішьми/ читал'ішьми/ умєл'ішьми] <i>Ми (всі інші) готували/бачили/ читали/вміли</i> My gotowaliśmy/ widzieliśmy/ czytaliśmy/ umieliśmy [Ми готівал'ішьми/ віджял'ішьми/ читал'ішьми/ умял'ішьми]	<i>Я готую/бачу/читаю/вмію</i> Ja gotuję/ widzę/ czytam/ umiem [я гот'ує/ в'іджє/ ч'итам/ умєм] <i>Ти готуєш/бачиш/читаєш/вмієш</i> Ty gotujesz/ widzisz/ czytasz/ umiesz [ти гот'уєш/ в'іджїш/ ч'иташ/ умєш] <i>Він/Вона готує/бачить/читає/вміє</i> On/ Ona gotuje/ widzi/ czyta/ umie [он/она гот'ує/ в'іджї/ ч'ита/ умє] <i>Я готую/бачу/читаю/вмію</i> Ja gotuję/ widzę/ czytam/ umiem [я гот'ує/ в'іджє/ ч'итам/ умєм] <i>Ти готуєш/бачиш/читаєш/вмієш</i> Ty gotujesz/ widzisz/ czytasz/ umiesz [ти гот'уєш/ в'іджїш/ ч'иташ/ умєш] <i>Він/Вона готує/бачить/читає/вміє</i> On/ Ona gotuje/ widzi/ czyta/ umie [он/она гот'ує/ в'іджї/ ч'ита/ умє] <i>Ми готуємо/бачимо/читаємо/вміємо</i> My gotujemy/ widzimy/ czytamy/ umiemy [ми готу'єми/ відж'їми/ чит'ами/ ум'єми]	<i>Я приготую/побачу/прочитаю/зумію</i> Ja ugotuję/ zobaczę/ przeczytam/ będę umiał [я угот'ує/ зоб'ачє/ пшєч'итам/ б'єндє ум'ял] <i>Ти приготуєш/побачиш/прочитаєш/ зумієш</i> Ty ugotujesz/ zobaczysz/ przeczytasz/ będziesz umiał [ти угот'уєш/ зоб'ачиш/ пшєч'иташ/ б'єнджєш ум'ял] <i>Він/вона приготує/побачить/ прочитає/ зуміє</i> On/ona ugotuje/ zobaczy/ przeczyta/ będzie potrafił(a) [он/ она угот'ує/ зоб'ачи/ пшєч'ита/ б'єнджє потраф'іл(а)] <i>Я приготую/побачу/прочитаю/зумію</i> Ja ugotuję/ zobaczę/ przeczytam/ będę umiał [я угот'ує/ зоб'ачє/ пшєч'итам/ б'єндє ум'ял] <i>Ти приготуєш/побачиш/прочитаєш/ зумієш</i> Ty ugotujesz/ zobaczysz/ przeczytasz/ będziesz umiał [ти угот'уєш/ зоб'ачиш/ пшєч'иташ/ б'єнджєш ум'ял] <i>Він/вона приготує/побачить/ прочитає/ зуміє</i> On/ona ugotuje/ zobaczy/ przeczyta/ będzie potrafił(a) [он/ она угот'ує/ зоб'ачи/ пшєч'ита/ б'єнджє потраф'іл(а)] <i>Ми (чоловіки або хоча б одна особа в групі- чоловік) приготуємо/побачимо/ прочитаємо/ зуміємо</i> My ugotujemy/ zobaczymy/ przeczytamy/ będziemy umieli [ми уготу'єми/ зобач'їми/ пшєчит'ами/ бендж'єми ум'єлі] <i>Ми (всі інші) приготуємо/побачимо/ прочитаємо/ зуміємо</i> My ugotujemy/ zobaczymy/ przeczytamy/ będziemy umieli [ми уготу'єми/ зобач'їми/ пшєчит'ами/ бендж'єми ум'ялі]

	Минулий час	Теперішній час	Майбутній час	
повідомляємо	<p><i>Ви (одна особа)</i> готували/бачили/читали/вміли Pan/ Pani gotował(a)/ widział(a)/ czytał(a)/ umiał(a) [Пан/Пані готов'ал(а)/ відж'ял(а)/ чит'ал(а)/ ум'ял(а)]</p> <p><i>Ви (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік)</i> готували/бачили/читали/вміли Wy gotowaliście/ widzieliście/ czytaliście/ umieliście [ви готов'ал'ішьчє/ відж'ял'ішьчє/ чит'ал'ішьчє/ ум'ял'ішьчє]</p> <p><i>Ви (всі інші)</i> готували/бачили/читали/вміли Wy gotowaliście/ widzieliście/ czytaliście/ umieliście [ви готов'ал'ішьчє/ відж'ял'ішьчє/ чит'ал'ішьчє/ ум'ял'ішьчє]</p> <p><i>Вони (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік)</i> готували/бачили/читали/вміли Oni gotowali/ widzieli/ czytali/ umieli [оні готов'али/ відж'ялі/ чит'али/ ум'ялі]</p> <p><i>Вони (всі інші)</i> готували/бачили/читали/вміли One gotowały/ widziały/ czytały/ umiały [оне готов'али/ відж'ялі/ чит'али/ ум'ялі]</p>	<p><i>Ви (одна особа)</i> готуєте/бачите/читаєте/вмієте Pan/Pani gotuje/ widzi/ czyta/ umie [ви готу'є/відж'і/чит'а/ум'є]</p> <p><i>Ви (більше, ніж одна особа)</i> готуєте/бачите/читаєте/вмієте Wy gotujecie/ widzicie/ czytacie/ umiecie [ви готу'єчє/ відж'ічє/ чит'ачє/ ум'єчє]</p> <p><i>Вони (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік)</i> готують/бачать/читають/вміють Oni gotują/ widzą/ czytają/ umieją [оні гот'уйон/в'ідзон/чит'айон/ум'єйон]</p> <p><i>Вони (всі інші)</i> готують/бачать/читають/вміють One gotują/ widzą/ czytają/ umieją [оне гот'уйон/в'ідзон/чит'айон/ум'єйон]</p>	<p><i>Ви (одна особа)</i> приготуєте/побачите/прочитаєте/зумієте Pan/ Pani ugotuje/ zobaczy/ przeczyta/ będzie umiał(a) [Пан/Пані угот'ує/зоб'ачи/пшеч'ита/б'єнджє потраф'іл(а)]</p> <p><i>Ви (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік)</i> приготуєте/побачите/прочитаєте/зумієте Wy ugotujecie/ zobaczycie/ przeczytacie/ będziecie umieli [Ви уготу'єчє/зобач'ичє/пшечит'ачє/бєндж'єчє ум'єлі]</p> <p><i>Ви (всі інші)</i> приготуєте/побачите/прочитаєте/зумієте Wy ugotujecie/ zobaczycie/ przeczytacie/ będziecie umiały [Ви уготу'єчє/зобач'ичє/пшечит'ачє/бєндж'єчє ум'ялі]</p> <p><i>Вони (чоловіки або хоча б одна особа в групі – чоловік)</i> приготують/побачать/прочитають/зуміють Oni ugotują/ zobaczą/ przeczytają/ będą umieli [оні угот'уйон/зоб'ачон/пшечит'айон/б'єндом ум'єлі]</p> <p><i>Вони (всі інші)</i> приготують/побачать/прочитають/зуміють One ugotują/ zobaczą/ przeczytają/ będą umiały [оне угот'уйон/зоб'ачон/пшечит'айон/б'єндом ум'ялі]</p>	
	<p>PRZYKŁAD Я готував макарони. Ja gotowałem makaron. [я готов'алем мак'арон] Я не готував макарони Ja nie gotowałem makaron. [я не готов'алем мак'арон] Чи ти приготував макарони? Czy ty ugotowałeś makaron? [чи ти уготув'алеш мак'арон?] Коли ти приготуєш макарони? Kiedy Ty ugotowałeś makaron? [к'єди ти уготов'алеш мак'арон] Вчора wczoraj [вч'орай] Два дні тому/ два тижні тому назад/два роки тому назад dwa dni temu/ dwa tygodnie temu/ dwa lata temu [два дні т'ему/ два тиг'однє т'ему/ два л'ата т'ему] В 2000/в січні w dwutysięcznym/ w styczniu [в двутиш'єчнім/ в ст'ичніу] Минулої неділі/На минулому тижні/ у минулому місяці w zeszłą niedzielę/ w zeszłym tygodniu/ w zeszłym miesiącu [в з'ешлом недж'єлє/ в з'ешлим тиг'одно/ в з'ешлим мешь'онцу] В суботу w sobotę [в соб'отє]</p>	<p>PRZYKŁAD Oni gotują makaron. [оні гот'уйон мак'арон] Вони не готують макарони Oni nie gotują makaron. [оні не гот'уйон мак'арон] Чи вони готують макарони? Czy oni gotują makaron? [чи оні гот'уйон мак'арон?] Чому він готує макарони? Dlaczego on gotuje makaron? [длач'єго он гот'ує мак'арон?]</p> <p>Зараз teraz [т'єраз] В цю хвилину w tym momencie [в тим мом'єньчє]</p>	<p>PRZYKŁAD Вони приготують макарони. Oni ugotują makaron. [оні угот'уйон мак'арон] Я приготую/побачу/прочитаю/зумію Wi nie przygotuję makaronu. [ви не уготу'єчє мак'арон] Чи ви приготуєте макарони? Czy wy ugotujecie makaron? [чи ви уготу'єчє мак'арон?] Як часто ви будете готувати макарони? Jak często wy będziecie gotować makaron? [як ч'єнсто ви бєндж'єчє гот'овачь мак'арон?] Завтра jutro [ч'ютро] Майбутньої неділі/ на майбутньому тижні/в наступному місяці w przyszłą niedzielę/ w przyszłym tygodniu/ w przyszłym miesiącu [в пш'ишлом недж'єлє/ в пш'ишлим тиг'одно/ в пш'ишлим мешь'онцу] О 3.00 o trzeciej [о тш'єчєй] Через два дні/ вісім днів za dwa/ osiem dni [за два/ 'ошем дні] в цю неділю w tę niedzielę [в те недж'єлє]</p>	
	запереччє			
	питаємо			
типові повідомлення про час				

* Пам'ятаємо, що в польській мові займенники в називному відмінку звичайно не вимовляються.
**Заперечну конструкцію створюємо, додаючи слово nie [нє] перед дієсловом.
*** Щоб задати питання, треба, як в українській мові, піднести інтонацію в кінці речення.

ПИТАЄМО ПРО ГОДИНУ - РУТАМУ O GODZINĘ

Котра година? Która godzina? [кт'ура годж'іна?]
Зараз 10:35 Jest 10:35
[єст джеш'єнта тшидж'єці п'єньчь]
Зараз 16:30 Jest 16:30
[єсть шєсн'аста тшидж'єці]
Зараз восьма (jest) godzina ósma
[єст годж'іна усма]
Пів на дев'яту w pół do dziewiątej
[в пул до джєв'іонтей]
Чверть на дев'яту piętnaście po ósmej
[пєтн'ашчє по 'усмєй]
За п'ятнадцять восьма za piętnaście ósma
[за пєтн'ашчє 'усма]

13. Зачекай! Зупинися! Поговори з нею! Утворюємо слова в наказовому способі.

У 1-ій особі множини замість українського закінчення –імо типу ходімо вживаємо польське –ту [ми] – chodźmy [ходж'ьми], у 2-ій особі однини замість українських слів типу пиши вживаємо у польській слова без закінчення – pisz [піш], у 2-ій особі множини замість українських слів на –те, –іть типу робіть вживаємо польські із закінченням –cie [шє] – róbcie [рубчє]

Звертання до однієї особи	Звертання до кількох осіб
Чекай! Czekaj! [ч'єкай!] Читай! Czytaj! [ч'итай!] Закінчи! Kończ! [коньч!]	Зачекайте! Czekajcie! [чєк'айчє!] Читайте! Czytajcie! [чит'айчє!] Закінчуйте! Kończcie! [к'оньччє!]

ДІЄСЛОВА CZASOWNIKI

[часовники]
 брати **brać** [брачъ]
 будувати **budować** [буд'овачъ]
 бути **być** [бичъ]
 виходити **wychodzić** [вих'оджичъ]
 відкривати, відчиняти **otwierać** [отв'єрачъ]
 відчувати **czuć** [чучъ]
 вміти **umieć** [умечъ]
 вчитися **uczyć się** [учичъ шє]
 грати **grać** [грачъ]
 дати **dać** [дачъ]
 дзвонити **dzwonić** [дзв'оничъ]
 дивитися **patrzeć** [пат'шечъ]
 дістатися **dostać się** [д'остачъ шє]
 дозволяти **pozwalac** [позв'алачъ]
 допомагати **pomagać** [пом'агачъ]
 думати **myśleć** [миш'лечъ]
 жити **żyć** [жичъ]
 закінчити **kończyć** [коньчичъ]
 знати **wiedzieć** [віджечъ]
 знаходитися **znajdować się** [знайд'овачъ шє]
 значити **znaczyć** [зн'ачичъ]
 їсти **jeść** [єшчъ]
 їхати **jechać** [єхачъ]
 йти **iść** [ішчъ]
 класити **klasific** [клас'шчъ]
 кохати **kochać** [к'охачъ]
 купувати **kupować** [куп'овачъ]
 мати **mieć** [мечъ]
 мешкати **mieszkać** [м'єшкачъ]
 могти **móc** [муцъ]
 мусяти **mówić** [мув'ичъ]
 мусяти **musieć** [муш'єчъ]
 носити **nosić** [нош'ичъ]
 орендувати **wynajmować** [винайм'овачъ]
 отримати **dostać** [д'остачъ]
 писати **pisać** [пісачъ]
 питати **pytać** [питачъ]
 пити **pić** [пічъ]
 платити **płacić** [пл'ачичъ]
 пливати **plywać** [пл'ивачъ]
 повертати **skręcać** [скр'єнчачъ]
 показувати **pokazywać** [показ'ивачъ]
 потребувати **potrzebować** [потшеб'овачъ]
 починати **zaczynać** [зач'иначъ]
 працювати **pracować** [прац'овачъ]
 приходити **przychodzić** [пших'оджичъ]
 пробувати **próbować** [пруб'овачъ]
 продавати **sprzedawać** [спшєд'авачъ]
 просити **prosić** [пр'ош'ичъ]
 робити **robić** [р'об'ичъ]
 розмовляти **rozmawiać** [розм'авчачъ]
 сказати **powiedzieć** [пов'єджечъ]
 слухати **sluchać** [сл'ухачъ]
 тримати **trzymać** [тш'имачъ]
 уживати **używać** [уж'ивачъ]
 хотіти **chcieć** [хчечъ]
 чекати **czekać** [чєкачъ]
 читати **czytać** [ч'итачъ]
 шукати **szukać** [ш'укачъ]

ІМЕННИКИ RZECZOWNIKI

[жечовники]
 адреса **adres** [адрес]
 батько **ojciec** [оичєцъ]
 будинок **budynek** [буд'инєк]
 валіза **walizka** [вал'ізка]
 вечеря **kolacja** [кол'яцја]
 відповідь **odpowiedź** [одпов'єджъ]
 вода **woda** [в'ода]
 вулиця **ulica** [ул'іца]
 година **godzina** [годж'іна]
 голова **głowa** [гл'ова]
 голос **głos** [глос]
 гора **góra** [г'ура]
 готель **hotel** [х'отель]
 гроші **pieniądze** [пєн'єндзє]
 група **grupa** [гр'упа]
 день **dzień** [дженъ]
 дерево **drzewo** [држево]
 дитина **dziecko** [дж'єцко]
 дівчина **dziewczyna** [джєвч'їна]
 дім **dom** [дом]
 долоня **dłoń** [длонь]
 дощ **deszcz** [дєшчъ]
 друг **przyjaciel** [пши'ячєлъ]
 життя **życie** [ж'ичє]
 жінка **kobieta** [коб'єта]
 земля **ziemia** [ж'ємя]
 ідея **pomysł** [п'омисл]
 історія **historia** [х'історја]
 їжа **jedzenie** [єдз'єнє]
 кімната **pokój** [п'окуй]
 кіт **kot** [кот]
 книжка **książka** [кш'іон'жка]
 кохання **miłość** [мілошч'є]
 країна **państwo** [п'аньство]
 ланч **lunch** [лунчъ]
 ліжка **łóżko** [л'ужко]
 люди **ludzie** [л'уджє]
 людина **człowiek** [ч'л'овєк]
 мама **mama** [мама]
 машина **samochód** [сам'охудъ]
 місто **miasto** [м'ясто]
 місце **miejsce** [м'єйсцє]
 місяць **miesiąc** [м'єш'іонцъ]
 море **morze** [м'оже]
 музика **muzyka** [муз'їка]
 ніч **noc** [ноцъ]
 номер **numer** [н'умєр]
 обід **obiad** [обядъ]
 особа **osoba** [ос'оба]
 папір **papier** [п'апєр]
 питання **pytanie** [пит'анє]
 поворот **zakręt** [закрєнтъ]
 погода **pogoda** [пог'ода]
 праця **praca** [пр'аца]
 привіт **część** [ч'єншчъ]
 ресторан **restauracja** [рєстаур'ацја]
 риба **ryba** [р'їба]
 рік **rok** [рокъ]
 ріка **rzeka** [ж'єка]
 річ **rzecz** [жечъ]
 родина **rodzina** [родж'їна]
 рука **ręka** [р'єнка]
 світ **świat** [ш'в'яятъ]
 слово **słowo** [сл'ово]
 сніданок **śniadanie** [шньяданє]
 собака **pies** [пєс]
 сонце **słońce** [сл'оньчє]
 стіл **stół** [стулъ]
 тварина **zwierzę** [звєжє]
 тиждень **tydzień** [тїдженъ]
 тубля, черевик, чобіт **but** [бутъ]
 фірма **firma** [ф'їрма]
 хлопцеві **chłopiec** [х'л'опєцъ]

час **czas** [часъ]
 число, кількість **liczba** [л'їчба]
 чоловік **mężczyzna** [мєншч'їзна]
 школа **szkola** [шк'ола]

ПРИКМЕТНИКИ ТА ІНШІ ЧАСТИНИ МОВИ PRZYMIOTNIKI ORAZ INNE CZĘŚCI MOWY

[пшиміотніки oraz інше чєнці мови]
 (я) повинен **powiniennem** [пов'їнєнєм]
 безпечний **bezpieczny** [бєзп'єчнї]
 білий **biały** [б'ялї]
 близький **bliski** [бл'їскї]
 важкий **ciężki** [ч'єнжкї]
 важкий **trudny** [тр'уднї]
 важливий **ważny** [в'ажнї]
 ввічливий **uprzejmy** [упш'єймї]
 великий **duży** [д'ужї]
 веселий **wesoły** [вєс'олї]
 високий **wysoki** [в'їсокї]
 все **wszystko** [вш'їстко]
 гарний **piękny** [п'єнєкнї]
 гарячий **gorący** [гор'онцї]
 гіркий **gorzki** [г'оржкї]
 голодний **głodny** [гл'однї]
 давній **dawny** [д'авнї]
 далекий **daleki** [дал'єкї]
 дешевий **tani** [танї]
 добре **dobrze** [д'обжє]
 добрий **dobry** [д'обрї]
 довгий **długi** [дл'угї]
 довго **długo** [дл'уго]
 дорогий **drogi** [др'огї]
 дуже **bardzo** [бардзо]
 завжди **zawsze** [завшє]
 звичайно **zwykle** [зв'їклє]
 знервований **zdeenerwowany** [здєнервованї]
 кілька **kilka** [к'їлька]
 кожний **każdy** [к'аждї]
 корисний **zdrowy** [здр'овї]
 короткий **krótki** [кр'уткї]
 легкий **łatwy** [латвї]
 легкий **lekki** [л'єккї]
 малий **mały** [м'алї]
 молодий **młody** [мл'одї]
 наступний **następny** [наст'ємпнї]
 багато **niewiele** [нєв'єлє]
 небезпечний **niebezpieczny** [нєбзп'єчнї]
 низький **niski** [н'їскї]
 ні **nie** [нє]
 ніколи **nigdy** [н'їгдї]
 новий **nowy** [н'овї]
 обов'язковий **konieczny** [кон'єчнї]
 останній **ostatni** [ост'атнї]
 пізніше **później** [п'ужнєй]
 пізно **późno** [п'ужно]
 пікантний **pikantny** [п'їк'антнї]
 повільний **powolny** [пов'олнї]
 повільний **wolny** [в'олнї]
 повний **pełny** [п'єлнї]
 поганий, злий **zły** [злї]
 помилковий **błędny** [бл'єнднї]
 порожній **pusty** [п'устї]
 разом **razem** [р'азєм]
 раніше **wcześniej** [вч'єшнє]
 розумний **inteligentny** [їнтєліг'єнтнї]
 сильний **silny** [ш'їлнї]
 симпатичний, приємний **sympatyczny** [сїмпат'їчнї]
 сирий **surowy** [сур'овї]
 слабкий **słaby** [сл'абї]
 солодкий **słodki** [сл'одкї]
 солоний **słony** [сл'онї]
 спокійний **spokojny** [спок'ойнї]

справжній **prawdziwy** [правдж'ївї]
 старий **stary** [старї]
 сухий **suchy** [с'ухї]
 сучасний **nowoczesny** [новоч'єснї]
 так **tak** [такъ]
 там **tam** [тамъ]
 темний **ciemny** [ч'ємнї]
 той, що запізнюється **spóźniony** [спужн'єнї]
 тут **tutaj** [т'утай]
 хворий **chory** [х'орї]
 холодний **zimny** [ж'їмнї]
 цікавий **interesujący** [їнтєрєс'уїонцї]
 часто **często** [ч'єнсто]
 чистий **czysty** [ч'їстї]
 чорний **czarny** [ч'арнї]
 чудово **świetnie** [ш'в'єтнє]
 швидкий **szybki** [ш'їбкї]
 широкий **szeroki** [шєр'окї]
 щасливий **szczęśliwy** [шчєншл'ївї]

ДНІ ТИЖНЯ DNI TYGODNIA

[дні тїг'однїя]
 понеділок **poniedziałek** [понєдз'ялєк]
 вівторок **wtorek** [вт'орєк]
 середа **środa** [ш'єр'ода]
 четвер **czwartek** [чв'артєк]
 п'ятниця **piątek** [п'янтєк]
 субота **sobota** [с'об'ота]
 неділя **niedziela** [нєдз'єля]

МІСЯЦІ MIESIĄCE

[мєш'єонцє]
 січень **styczeń** [ст'їчєнъ]
 лютий **lutny** [л'їютї]
 березень **marzec** [м'ажєцъ]
 квітень **kwiecień** [кв'єчєнъ]
 травень **maj** [май]
 червень **czerwiec** [ч'єрвєцъ]
 липень **lipiec** [л'їпєцъ]
 серпень **sierpień** [ш'єрпєнъ]
 вересень **wrzesień** [вж'єшєнъ]
 жовтень **październik** [п'аждз'єрнік]
 листопад **listopad** [лїст'опадъ]
 грудень **grudzień** [гр'уджєнъ]

ЕКСТРЕМАЛЬНІ СИТУАЦІЇ NAGLE SYTUACJE

[наг'єлє сїту'ацїє]
 біль **ból** [буль]
 випадок, аварія **wypadek** [вїп'адєк]
 втрата **zguba** [зг'уба]
 допомога **pomoc** [п'омоцъ]
 машина **швидкої допомоги**
karetka [кар'єтка]
 охорона **straż** [стражъ]
 пластир **plaster** [пл'астєр]
 пожежа **pożar** [п'ожаръ]
 поліція **policja** [пол'їцја]
 постраждалий **poszkodowany** [пощкод'ованї]
 таблетка **pigułka** [п'їгулка]
 телефон **telefon** [тєл'єфонъ]
 терміново **pilnie** [п'їльнє]
 туалет **toaleta/WC** [тоалєт'а/в'уц'є]

